

**UCHWAŁA NR XVII/110/2015  
RADY MIEJSKIEJ W OKONKU**

z dnia 25 listopada 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy  
Okonek na 2016 rok.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 1515) oraz art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 1286) Rada Miejska w Okonku uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Okonek na 2016 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Okonka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

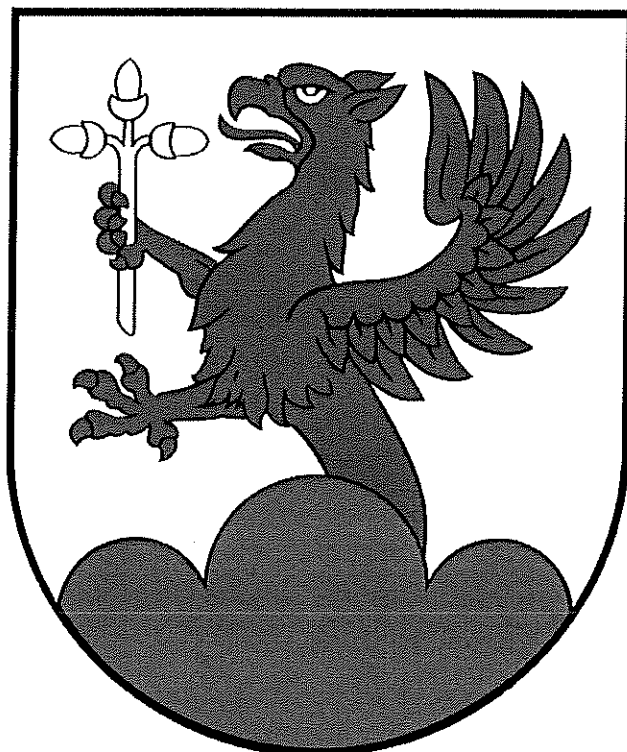


**PRZEWODNICZĄCY  
RADY MIEJSKIEJ**

*Włodzimierz Choroszewski*

Załącznik  
do Uchwały Nr XVII/110/2015  
Rady Miejskiej w Okonku  
z dnia 25 listopada 2015 r.

# **Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Okonek na 2016 rok**



Okonek 2015

Wstęp.....	3
<b>Rozdział 1</b>	
Cel strategiczny Programu.....	5
<b>Rozdział 2</b>	
Cele operacyjne Programu.....	5
<b>Rozdział 3</b>	
Adresaci Programu.....	6
<b>Rozdział 4</b>	
Punkty sprzedaży napojów alkoholowych .....	6
<b>Rozdział 5</b>	
Rynek alkoholowy.....	8
<b>Rozdział 6</b>	
Zasoby umożliwiające realizację zadań profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w mieście i gminie Okonek.....	8
<b>Rozdział 7</b>	
Współpraca przy realizacji Programu .....	9
<b>Rozdział 8</b>	
Wspieranie procedury „Niebieskiej Karty” .....	10
<b>Rozdział 9</b>	
Zadania i sposób ich realizacji.....	11
I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.....	11
II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. ....	12
III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo — wychowawczych i socjoterapeutycznych. ....	13
IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.....	15
V. Podejmowanie działań profilaktycznych mających na celu wzrost bezpieczeństwa w ruchu drogowym. ....	16
VI. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 <sup>1</sup> i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. ....	16
VII. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.....	17
<b>Rozdział 10</b>	
Informacje finansowe .....	17

## Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu.

Działania dostosowane są do potrzeb społeczności lokalnej i podejmowane są w oparciu o akty prawne:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286)
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.),
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Okonek na lata 2014-2020 przyjęta uchwałą Nr LVII/312/2014 Rady Miejskiej w Okonku z dnia 28 stycznia 2014 r.
- Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy dla Gminy Okonek na lata 2011-2016 przyjęty uchwałą Nr VIII/44/2011 Rady Miejskiej w Okonku z dnia 29 marca 2011 r.
- Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych Okonek 2012

Profilaktyka to proces wspomaganie w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także likwidowanie czynników zachowań ryzykownych.

Celem prowadzonej polityki antyalkoholowej jest przede wszystkim przeciwdziałanie oraz ograniczanie szkód powodowanych przez konsumpcję alkoholu. Podstawowym zadaniem działalności profilaktycznej jest usuwanie przyczyn ujemnych zjawisk dotyczących alkoholizmu, stworzenia warunków prawidłowego funkcjonowania i rozwoju jednostek i grup społecznych.

Istnieje upowszechniony i zakorzeniony w środowisku społecznym pogląd, że alkohol w niewielkiej ilości poprawia samopoczucie, dodaje energii, zwiększa koncentrację. Tymczasem alkohol, za pośrednictwem krwioobiegu, trafia szybko do mózgu i wywołuje

odpowiednie negatywne efekty psycho – fizyczne. Alkohol jest usypiaczem i znieczulaczem (działa na mózg jak środek usypiający). Usypianie mózgu jest stopniowe i zaczyna się od ośrodków sprawujących kontrolę nad różnymi czynnościami. Na początku powoduje chwilowe wyzwolenie niektórych zahamowań i odbierane jest jako stan ożywienia i pobudzenia. Później jednak ujawnia się prawdziwa natura działania alkoholu prowadząca do uspienia i zatrzymania kolejnych czynności mózgu. Alkohol, nawet w niewielkiej ilości, prowadzi do zaburzenia percepcji wzrokowej, ogranicza pole widzenia, powoduje błędną ocenę odległości i szybkości, pogarsza koordynację ruchów, zmniejsza szybkość reakcji.

Zgodnie z zapisami art. 41 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy, do których zaliczamy:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13<sup>1</sup> i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- 6) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Działania ujęte w programie inicjowane przez Miejsko Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Okonku, realizowane będą we współpracy z wieloma instytucjami rządowymi, samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

## **Rozdział I**

### **Cel strategiczny Programu**

Organy administracji rządowej i samorządowej są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

## **Rozdział 2**

### **Cele operacyjne Programu**

Cele operacyjne to:

- 1) Zwiększenie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu dla życia rodzinnego i społecznego.
- 2) Zwiększenie kompetencji wychowawców i nauczycieli w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz z rodzicami.
- 3) Upowszechnianie szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych.
- 4) Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z problemem alkoholowym.
- 5) Podejmowanie działań edukacyjnych adresowanych do rodziców i podniesienie kompetencji osób pracujących z dziećmi z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.
- 6) Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie (ściśła współpraca z utworzonym Zespołem Interdyscyplinarnym).
- 7) Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia abstynencji.

### **Rozdział 3**

#### **Adresaci Programu**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych adresowany jest do społeczności miasta i gminy Okonek, których liczba obecnie wynosi 8 824 osoby.

Gmina składa się z następujących sołectw: Borki, Borucino, Brokęcino, Brzozówka, Chwałimie, Ciosaniec, Drzewice, Glinki Mokre, Glinki Suche, Lędyczek, Lotyń, Lubnica, Lubniczka, Kruszka, Lomezewo, Pniewo, Podgaje, Skoki, Węgorzewo.

W mieście jednostkami pomocniczymi Gminy są Osiedle Nr I i Osiedle Nr II. W skład Osiedla Nr I wchodzi następujące ulice: Chłopickiego, Chrobrego, Kolejowa, Koszalińska, Mieszka I, Miodowa, Leśna, Ogrodowa, Poznańska, Plac Wolności, Słoneczna, Stawowa, Stockeldorf, Wodna, Wojska Polskiego, Zacisze. Osiedle Nr II tworzą ulice: Chojnicka, Kowalska, Lipowa, 2 Lutego, 1 Maja, Niepodległości, Piastowska, Sosnowa, Spółdzielców, Szczecińska, Zdobywców Wału Pomorskiego.

Na terenie działania naszego samorządu gminnego znajdują się następujące placówki oświatowe: Przedszkole Miejskie im. M. Konopnickiej w Okonku, niepubliczne przedszkola: „Żabka”, „Stokrotka”, „Delfinek”, „Pszczołka Maja” i „Jedyneczka”, Szkoła Podstawowa w Okonku, Szkoła Podstawowa w Pniewie prowadzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły „Aktywna Trójwieś”, Zespół Szkół w Lotyniu, Gimnazjum w Okonku.

### **Rozdział 4**

#### **Punkty sprzedaży napojów alkoholowych**

Alkohol jest towarem legalnym, powodującym jednak istotne szkody zdrowotne, społeczne i ekonomiczne. Większość ludzi spożywa alkohol w sposób rozsądny i umiarkowany. Jednak specyfika działania alkoholu powoduje, że część osób sięga po niego zbyt często, co powoduje wiele szkód oraz zagrożeń w życiu społecznym. Wielkość tych szkód jest związana z rozmiarem zjawiska nadużywania alkoholu oraz jakości systemu rozwiązywania problemów alkoholowych oraz ich profilaktyki. Dlatego obrót napojami alkoholowymi objęty jest pewnymi prawnymi ograniczeniami, zarówno pod względem dostępu fizycznego (gęstość sprzedaży), jak i ekonomicznego (akcyza).

Według ustawy z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do napojów alkoholowych należą te, które zawierają alkohol etylowy w objętości powyżej 0,5% alkoholu.

Na terenie gminy Okonek na dzień 31.10.2015 r. zarejestrowanych jest ogółem 47 punkty sprzedaży napojów alkoholowych.

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych:

- punkty sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży 45,
- punkty sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży 20.

Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych na dzień 31.10.2015 r. przypadło 187 mieszkańców gminy Okonek.

Liczba punktów z podziałem na procentową zawartość alkoholu przedstawia się następująco:

<b>Do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal):</b>	<b>2013 rok</b>	<b>2014 rok</b>	<b>2015 rok (10 m-cy)</b>
1) do 4,5% zawartości alkoholu	36	27	26
2) od 4,5% do 18% zawartości alkoholu	34	26	25
3) powyżej 18% zawartości alkoholu	22	17	19
<b>Do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia):</b>	<b>2013 rok</b>	<b>2014 rok</b>	<b>2015 rok (10 m-cy)</b>
1) do 4,5% zawartości alkoholu	12	12	12
2) od 4,5% do 18% zawartości alkoholu	3	4	5
3) powyżej 18% zawartości alkoholu	6	4	5



## **Rozdział 5**

### **Rynek alkoholowy**

Administracyjne i prawne ograniczenie dostępności alkoholu jest jednym z najskuteczniejszych narzędzi ograniczania zakresu problemów alkoholowych. W Rzeczypospolitej Polskiej zasadniczą rolę w formułowaniu strategii ograniczania dostępności fizycznej alkoholu, biorąc pod uwagę instrumenty regulacji prawnych, mają jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży lub poza nim, może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, właściwego ze względu na lokalizację punktu sprzedaży.

Liczba wydanych zezwoleń na terenie gminy Okonek	2014 rok	2015 rok (10 m-cy)
1) na czas oznaczony	22	9
2) jednorazowych	18	15
3) cofniętych	0	0
4) wygaszonych	15	19

## **Rozdział 6**

### **Zasoby umożliwiające realizację zadań profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w mieście i gminie Okonek**

Realizacja programu przez niżej wymienione podmioty winna odbywać się na zasadzie daleko idącej współpracy, przy zachowaniu zasady, że poszczególne zadania realizuje podmiot najbardziej kompetentny.

Do zasobów umożliwiających realizację zadań profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w gminie Okonek należą:

- 1) Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Okonku,
- 2) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Okonku,
  - a) pełniący dyżur radca prawny, świadczący pomoc prawną klientom Punktu

Konsultacyjno – Informacyjny dla Osób Uzależnionych i Ofiar Przemocy w Rodzinie w Okonku (trzeci wtorek m-ca od godz. 8<sup>00</sup> do 12<sup>00</sup> przy ul. Leśnej 45 ),

- 3) świetlice socjoterapeutyczne,
- 4) przedszkola,
- 5) szkoły podstawowe,
- 6) zespół szkół,
- 7) gimnazjum,
- 8) komisariat policji,
- 9) straż miejska,
- 10) parafie rzymsko – katolickie,
- 11) służba zdrowia,
- 12) ochotnicze straże pożarne,
- 13) radni, sołtysi,
- 14) Okoneckie Centrum Kultury,
- 15) Punkt Konsultacyjno – Informacyjny dla Osób Uzależnionych i Ofiar Przemocy w Rodzinie przy ul. Leśna 40, 64-965 Okonek,
  - a) pełniący dyżur psycholog (każdy poniedziałek od godz. 18<sup>00</sup> do 20<sup>00</sup>),
  - b) pełniący dyżur specjalista psychoterapii uzależnień wg rocznego harmonogramu pracy,
- 16) kluby sportowe,
- 17) przedsiębiorcy,
- 18) ruch samopomocowy AA „Nadzieja”, AL – Anon,
- 19) organizacje pozarządowe

## **Rozdział 7**

### **Współpraca przy realizacji Programu**

W realizacji Programu Gmina współpracuje z:

- 1) Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie,
- 2) Stowarzyszeniem Producentów i Dziennikarzy Radiowych w Poznaniu,
- 3) Fundacją „ETOH” w Poznaniu,
- 4) Krakowską Akademią Profilaktyki w Krakowie,
- 5) Centrum Działań Profilaktycznych z Gwdowa
- 6) Instytutem Psychologii Zdrowia „Niebieska Linia „, w Warszawie,

- 7) Sądem Rejonowym w Złotowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą,
- 8) Lokalną i szkolną prasą,
- 9) Redakcją „Świat Problemów” w Warszawie,
- 10) Policją i strażą miejską.

## **Rozdział 8**

### **Wspieranie procedury „Niebieskiej Karty”**

Wiele rodzin z problemem alkoholowym jest dotkniętych przemocą domową. Wynikające ze znowelizowanej w 2011 r. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie regulacje prawne w istotny sposób wpłynęły na realizację zadań służących ochronie rodzin przed przemocą i uzupełniły ofertę dla członków tych rodzin tworzoną w oparciu o przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości. Szczególnie widoczne jest to, kiedy weźmiemy pod uwagę rosnącą liczbę działających zespołów interdyscyplinarnych czy liczbę szkoleń służących podnoszeniu kompetencji służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pomocy członkom rodzin z problemem przemocy. Ważnym wskaźnikiem działań podejmowanych wobec zjawiska przemocy w rodzinie w Polsce jest liczba interwencji policji w sytuacji przemocy w rodzinie z wykorzystaniem procedury „Niebieskiej Karty” (61.047 w 2013 r.). Przemoc w rodzinie jest w polskim systemie prawnym przestępstwem ściganym z urzędu (znęcanie się art. 207 KK). Zawiadomienie o nim może złożyć każdy, nie musi to być osoba pokrzywdzona, nie musi ona też wyrażać na to zgody. Ponadto powinnością każdego człowieka jest reagowanie na krzywdę osoby doświadczającej przemocy. Taki społeczny (bez sankcji karnych) obowiązek nakłada art. 304 § 1 KPK:

*„Każdy dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.”*

W celu zapobiegania przemocy domowej, która jest częstą przyczyną dysfunkcji rodziny oraz prowadzi do wielu tragedii życiowych powołany został Zarządzeniem Nr 76/2011 Burmistrza Okonka z dnia 9 czerwca 2011 r. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Okonek ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie wszelkich służb jednostek organizacyjnych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

## **Rozdział 9**

### **Zadania i sposób ich realizacji**

#### *I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.*

Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem psychicznym i zaburzeniem zachowania, które w Polsce diagnozuje się na podstawie Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych – Rewizja X (ICD X). W procesie diagnozowania uczestniczą lekarze psychiatry, specjaliści psychoterapii uzależnień i psychologowie z doświadczeniem klinicznym. Do ostatecznego postawienia rozpoznania uzależnienia od alkoholu uprawniony jest lekarz.

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia grupowa i indywidualna. Zalecane jest, aby pacjenci otrzymywali pełną kompleksową ofertę leczenia, jak również uczestniczyli w procesie wspierania abstynencji i trzeźwienia.

Na mocy art. 21 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, bezpłatne leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U.2015 poz. 618 j.t.).

Zalecane jest, aby – poza uczestnictwem w psychoterapii uzależnienia – osoby uzależnione angażowały się również w ofertę ruchów samopomocowych, przede wszystkim, aby systematycznie uczestniczyły w mityngach Anonimowych Alkoholików (AA) oraz w zajęciach organizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie. Samo uczestnictwo w ruchach samopomocowych nie zastępuje psychoterapii uzależnienia.

Rekomendowane działania w ramach programu:

- 1) Kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego dla Osób Uzależnionych i Ofiar Przemocy w Rodzinie przy ul. Leśna 40, 64-965 Okonek.
- 2) Udzielanie informacji o chorobie alkoholowej oraz stosownego wsparcia o możliwościach leczenia osób uzależnionych.
- 3) Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nie uzależnionych, do zmiany wzorca picia.

- 4) „Telefon Zaufania,, nr 67 266 90 45 (czynny w każdy poniedziałek od godz. 18<sup>oo</sup> do 20<sup>oo</sup>).
- 5) Zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu możliwości korzystania z terapii odwykowej, systematycznego udziału w zajęciach terapeutycznych prowadzonych przez specjalistów psychoterapii uzależnień.
- 6) Finansowanie zadań pomocy ludziom uzależnionym po przebytych podstawowym programie terapii, zajęcia wspierające, motywujące i podtrzymujące abstynencję, w ramach umów zleceń dla certyfikowanych specjalistów, psychologa.
- 7) Finansowanie udziału w konferencjach, sympozjach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji ludzi pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin oraz ofiar przemocy w rodzinie.
- 8) Poprawa warunków i modernizacja bazy lokalowej w miarę posiadanych środków finansowych.
- 9) Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych dla osób uzależnionych, współuzależnionych, doznających przemocy, instytucji i organizacji.

## *II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.*

Ważnym zadaniem osób pomagających jest kompleksowa diagnoza sytuacji rodzinnej i zaoferowanie pomocy zarówno rodzinie jako całości, jak i poszczególnym jej członkom. Istotne z punktu widzenia trwałości i jakości życia rodziny z problemem alkoholowym jest objęcie pomocą terapeutyczną całej rodziny. Zaburzenia życia rodzinnego wynikające z choroby alkoholowej sprawiają, iż dzieci nie mogą liczyć na wsparcie i pomoc bliskich. Pomoc musi nadejść z zewnątrz. W związku z tym bardzo ważnym zadaniem jest udzielenie pomocy poprzez działania edukacyjne i profilaktyczne, aby uchronić ich przed niebezpieczeństwem i ryzykiem uzależnienia od alkoholu.

Rekomendowane działania w ramach programu to:

- 1) Dofinansowanie profilaktycznych i terapeutycznych kolonii, półkolonii, obozów dla dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo, dysfunkcyjnych.
- 2) Wspieranie i koordynowanie spotkań środowiskowych poświęconych przemocy

- w rodzinie przy współpracy policji, pedagoga szkolnego, lekarza, pracownika socjalnego i innych osób oraz instytucji włączonych w system przeciwdziałania przemocy domowej.
- 3) Organizowanie i finansowanie lokalnych narad, seminariów, konferencji, szkoleń specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie pomagania ofiarom przemocy.
  - 4) Kontynuowanie działań poprzez dostarczanie wiedzy na temat FAS (Alkoholowego Zespołu Płodowego) psychologom, pedagogom, katechetom, pielęgniarkom oraz innym, którzy zajmują się pomocą dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.
  - 5) Prowadzenie przez Miejsko Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych procedur zmierzających do zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego, motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego (pokrycie kosztów badania przez biegłych osoby, której postępowanie dotyczy).
  - 6) Współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie np. kuratorami.
  - 7) Wspieranie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w następujących działaniach:
    - a) badania lokalne i ekspertyzy na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie,
    - b) podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
    - c) praca z ofiarami przemocy domowej,
    - d) udzielanie porad w punkcie konsultacyjnym dla ofiar przemocy.
  - 8) Zbieranie informacji o rodzinach z problemem alkoholowym, zapraszanie na rozmowę, motywowanie do podjęcia leczenia, wspieranie procedury „Niebieska Karta” w przypadku przemocy domowej zgodnie z Rekomendacjami PARPA, pomoc prawna.

*III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo — wychowawczych i socjoterapeutycznych.*

Alkohol jest wskazywany przez młodzież jako najczęściej spożywana substancja psychoaktywna. Według badań ESPAD, alkohol kiedykolwiek w życiu piło 87,3% uczniów trzecich klas gimnazjum i 95,2% uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Jak wynika z Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych - przeprowadzonej w roku 2012, w naszej gminie kontakt z alkoholem deklaruje 42% badanych uczniów. Inicjacja alkoholowa ma zazwyczaj miejsce około 13 roku życia (13,2). Spośród uczniów, którzy przyznali się do kontaktu z alkoholem, największa część po raz pierwszy spróbowała alkoholu na wakacjach (77%). W dyskoteci/pubie po raz pierwszy piło alkohol 10%, na wagarach 7%. Na szkołę, jako miejsce inicjacji alkoholowej, wskazało 5% uczniów. Spośród tych, którzy pili już alkohol -większość (67%) wskazuje, iż do „pierwszego razu” nikt ich nie namawiał, a alkohol pili z własnej inicjatywy.

Spożywanie alkoholu w młodym wieku powoduje zarówno szkody zdrowotne (zaburzenia rozwoju), jak i społeczne (problemy w domu, problemy z prawem). Powtarzające się picie alkoholu przez nastolatków, nawet w ilościach nieszkodliwych dla dorosłych, może poważnie uszkodzić ich procesy rozwojowe. Często szkody wywołane przez alkohol, zwłaszcza zdrowotne, są odroczone w czasie i mają charakter długofalowy (np. zwiększają ryzyko uzależnienia od alkoholu w wieku dorosłym).

Ogromną rolę w przeciwdziałaniu picia alkoholu przez młodzież odgrywają rodzice. Jak pokazują badania, wsparcie rodziców udzielane dzieciom przy jednoczesnej kontroli ich zachowań jest jednym z najbardziej skutecznych czynników zapobiegających sięganiu przez młodzież po alkohol.

Problem skutków picia alkoholu przez osoby niepełnoletnie jest też niezwykle istotny z punktu widzenia zdrowia publicznego. W większości państw istnieją regulacje ograniczające swobodę spożywania alkoholu przez młodzież. W Polsce kwestię tę regulują przede wszystkim zapisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rekomendowane działania w ramach programu to:

- 1) Włączenie zagadnień wychowania w trzeźwości do szkolnych programów profilaktyki w placówkach oświatowych znajdujących się na terenie gminy.
- 2) Udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach na rzecz promowania zdrowego stylu życia ( np. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Postaw na rodzinę”, „Cięża bez alkoholu”, „Wakacje bez alkoholu”, „Przeciw pijanym kierowcom” itp.).
- 3) Inicjowanie i organizowanie imprez sportowych, wędkarskich, rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych promujących zdrowy styl życia.
- 4) Organizowanie i finansowanie spektakli profilaktycznych, programów edukacyjno – profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz rodziców.
- 5) Utrzymywanie i prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych dla dzieci z grup dużego

ryzyka oraz dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i niewydolnych wychowawczo.

- 6) Stała systematyczna współpraca z rodziną dziecka.
- 7) Współorganizowanie imprez okolicznościowych np. wspólna Wigilia, Dzień Matki, Ojca, Dzień Dziecka, które są okazją do spotkania rodziców, rodzeństwa, władz samorządowych oraz osób zaprzyjaźnionych.
- 8) Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjno – profilaktycznych dla szkół, instytucji, parafii, organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci i osób dorosłych, prenumerata specjalistycznych czasopism.
- 9) Organizowanie i finansowanie szkoleń skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i wizyt profilaktycznych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych, przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia – Program Odpowiedzialnej Sprzedaży.
- 10) Współorganizowanie i dofinansowanie imprez sportowo – rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia i właściwe wzorce rodzinne, patriotyczne i społeczne.
- 11) Zakup pomocy dydaktycznych do prowadzenia zajęć rozwijających talenty dzieci i młodzieży.

#### *IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.*

Działalność instytucji, stowarzyszeń i osób zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych ukierunkowana jest na wspieranie abstynencji i trzeźwienia, pomocy w rozwiązywaniu różnorodnych problemów, nawiązywaniu kontaktu z osobami uzależnionymi, motywowaniu do leczenia odwykowego.

Wspomaganie działalności w ramach programu przybierać będzie następujące formy:

- 1) Wspieranie i wspomaganie ruchów samopomocowych szczególnie AA, AI. – Anon,
- 2) Wspieranie środowisk wiejskich poprzez dofinansowanie imprez rodzinnych.
- 3) Dofinansowanie instytucji, szkół prowadzących różnorodną formę zajęć profilaktycznych poprzez konkursy w zakresie wiedzy o środkach uzależniających.
- 4) Wspieranie instytucji realizujących działania profilaktyczno – edukacyjne w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi np. ZHP, PZW, TPD,



CARITAS.

Pismenne wnioski o dofinansowanie działalności w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi do programu na rok przyszły należy składać w terminie do dnia 30 września 2016 roku.

*V. Podejmowanie działań profilaktycznych mających na celu wzrost bezpieczeństwa w ruchu drogowym.*

Prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu to wciąż bardzo poważne zagrożenie na polskich drogach. W związku z tragicznymi wypadkami w ostatnim czasie mającymi miejsce na terenie naszego kraju, nasilają się działania, które mają zapobiec niebezpiecznemu zjawisku, jakim jest prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu.

Zmasowane działania dają nadzieję na odpowiednią reakcję społeczną i zmniejszenie liczby ofiar wypadków spowodowanych przez nietrzeźwych kierowców.

Wspomaganie działalności w ramach programu w tym obszarze:

- 1) Wspieranie działań i szkolenie kierowców oraz kandydatów w szkołach nauki jazdy za pośrednictwem kampanii „Przeciw pijanym kierowcom 2016”
- 2) Współpraca z Komisariatem Policji w Okonku
- 3) Prowadzenie kampanii społecznej z wykorzystaniem materiałów informacyjnych i edukacyjnych.

*VI. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13<sup>1</sup> i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.*

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zabrania sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw. Ustawa zabrania również reklamy i promocji napojów alkoholowych. Złamanie tych zakazów rodzi określone skutki prawne.

Rekomendowane działania w ramach programu to:

- 1) Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do przedsiębiorców i sprzedawców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.
- 2) Prowadzenie postępowania administracyjnego w związku z naruszeniem warunków sprzedaży określonych w ustawie.

## ***VII. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.***

Proces wykluczenia społecznego jest zjawiskiem narastającym, powodującym, że osoby, rodziny i grupy społeczne z różnych przyczyn funkcjonują na marginesie życia społecznego. Aby temu zapobiec konieczna jest aktywizacja zawodowa i reintegracja społeczna tych osób, prowadzona w formie zatrudnienia socjalnego przez centra integracji społecznej.

Rekomendowane działania w ramach programu to:

- 1) Wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.
- 2) Prowadzenie rozpoznania sytuacji osób pozostających bez pracy (uzależnionych od alkoholu), którzy ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdujących się w sytuacji powodującej ubóstwo.
- 3) Wspieranie działalności grup samopomocowych np. AA „Nadzieja”, Al-Anon, DDA.

## **Rozdział 10 Informacje finansowe**

- 1) Środki finansowe, które otrzymują samorządy gminne za korzystanie przez podmioty gospodarcze z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, powinny w całości zostać

wykorzystane na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomanii zgodnie z art. 18<sup>2</sup> ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

- 2) Środki finansowe pochodzące z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a niewykorzystane w danym roku na realizację programów przechodzą do wykorzystania w roku następnym.
- 3) Środki zaplanowane na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Okonek na 2016 rok, określone są w uchwale budżetowej Gminy Okonek na 2016 rok.
- 4) Program, o którym mowa w § 1 uchwały realizowany będzie przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Okonku w zakresie obsługi finansowej i merytorycznej oraz Miejsko Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Okonku przy współpracy wyspecjalizowanych w realizacji programów profilaktycznych instytucji i organizacji.

**PRZEWODNICZĄCY  
RADY MIEJSKIEJ**

*Włodzimierz Choroszewski*

**UZASADNIENIE**  
**DO UCHWAŁY NR XVII/110/2015**  
**RADY MIEJSKIEJ W OKONKU**  
z dnia 25 listopada 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**  
**Gminy Okonek na 2016 rok.**

Przepis art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515) stanowi - do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowanie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

Art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286) stanowi, że: "Organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy".

Powyższy zapis doprecyzowany jest w art. 41 ust. 1 ww. ustawy, w którym wyszczególniono zadania, jakie powinna realizować gmina w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Do zadań tych należą:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Natomiast art. 41 ust. 2 ustawy nakłada na radę gminy obowiązek uchwalania corocznie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Mając powyższe na uwadze podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

**BURMISTRZ OKONKA**  
  
**Małgorzata Samec**